

[Bomholt.]

sagt at fortsætte arbejdet i UN, så længe der er rimelige betingelser for det. Men således som situationen i dag tegner sig, er det naturligt, at de forskellige nationer, også her i Norden, søger sammen for at øge sikkerheden, vel at mærke indenfor rammerne af UN.

Helhedsbilledet er temmelig mørkt. Mod øst har Rusland udbygget en kæde af militærpagter, der atter er baseret på et så nært politisk og økonomisk samarbejde, at der med rette kan tales om en blokdannelse. De frie vesteuropæiske stater, der forenes af demokratiske idealer, danner så at sige en kæde langs kysten af den europæiske halvøes vestlige og sydlige side. Også Danmark er placeret som en stat mellem øst og vest, og det er muligvis ikke meget forkert, når visse militære sagkyndige mener, at vi har den mest udsatte beliggenhed i Europa. Vore farvande forbinder Østersøen, hvis største by er Leningrad, med Vesterhavet og London. Vi befinder os i selve skæringspunktet mellem de stridskræfter, der er flankeret i øst og vest, i den nu givne situation meget nær ved den østlige front, idet der kun er 20 minutters flyveafstand mellem vore kyster og de nærmeste russiske baser.

Vi ville lyve for os selv, hvis vi nægtede, at Tjekkoslovakiets skæbne har gjort et uudslætteligt indtryk på os. Vi ønsker at bevare vort demokrati i pagt med vor egen historiske udvikling og at forsvare dette demokrati, så længe vi orker. I den ideologiske strid mellem øst og vest tilhører vi helt den vestlige verden. Vi regner ikke med begrebet idealstat, men vi regner i høj grad med de stater, der følger den samme stræben som vi selv, når det gælder folkenes indre og ydre frihed og ret. I den barske efterkrigstid med dens store sociale problemer og mere eller mindre sammenbrudte økonomi var der østlige ideologer, der mente, at de sidste vesteuropæiske nationer ville bryde sammen i magtesløshed; en krise ville fuldbyrde, hvad krigen havde begyndt, og Tjekkoslovakiet skulle så formentlig være den model, der derefter kunne komme til anvendelse. Således er det ikke gået. USA har sat sine ressourcer ind på en hurtig genopbygning af de vestlige nationer, og Marshallplanen er den største konstruktive plan, som historien endnu har set. Marshallplanen er mere værd end 10 militære pagter. Der er for mig ingen tvivl om, at det er genopbygningsøkonomien, der mere end noget andet kan give marv og kraft til vore demokratier,

så vi igen ved egen hjælp kan klare vore problemer og gå ind i et nyttigt samarbejde med den frie verden.

Der er naturligvis mennesker, som spejler efter selviske motiver i Amerikas handling. Jeg går ud fra, at enhver politisk handling af større rækkevidde indgår som et led i en nations selvopholdelsesdrift, dens vilje til at være, men hele billedet bliver fortegnet, hvis man glemmer, at der også er andre motiver. Marshallplanen har rod i et amerikansk demokrati, der vedkender sig arv og gæld efter den Thomas Jefferson, der formede uafhængighedserklæringen og lagde grund til Amerikas frie forfatning. Der er i Marshallplanen en vilje til at omsætte menneskerettighedernes erklæring i handling, og vi, der står midt i genopbygningen, har grund til at påskønne denne verdensomspændende solidaritet med de frie nationer.

Vi skulle have haft en verden, som Roosevelt ønskede det, med samarbejde mellem øst og vest, bl. a. ud fra den enkle erkendelse, at den industrielle epoke, som vi tilhører, nødvendigvis sigter mod en verdenssammenhængende økonomi og ikke i længden kan undvære den. Men vi har i stedet fået en delt verden. Den række demokratiske stater, der ligger i grænseregionen mellem øst og vest, bliver daglig udsat for virkningerne af den spænding, der udgår fra de store nationer. Den kolde krig er en realitet, og når de store propagandanationer affyres, ryster disse lande under drønet af dem. Under den kolde krig har Danmark ikke hidtil været genstand for nævneværdig beskydning. Der har nu og da i Moskvaavisser og radio været enkelte besynderlige udsendelser, der tyder på forbavsende dårlig information og på et minimum af forståelse for liv og vilkår i vor nation, og det er så meget mærkeligere, som der gennem mange generationer har været et traditionelt godt forhold mellem Rusland og Danmark, et forhold, som vi fra vor side ønsker at bevare. Det er jo muligt, at de hidtidige besynderlige former for omtale kan indgå under betegnelsen „tilfældige strejffere“. Vi er ikke ude efter honning til kagen, men naturligvis, en civiliseret stat sætter nu engang pris på at blive behandlet som andet og mere end en negerlandsby.

Det er i den her skitserede situation, vi skal finde en løsning på vort forsvarsproblem, og alle danske partier minus kommunisterne er enige om, at vort forsvar må genopbygges og markere vor vilje til fortsat eksistens som folk og nation. Et militærpo-